

Sieta van Keimpema, bestuurslid van Farmers Defence Force: 'Die rauwe stijl komt ergens vandaan'

© Duco de Vries

In de serie *Lessen voor de Pers* laten we mensen van buiten de journalistiek aan het woord over hun ervaringen met journalisten en media. Deze keer: Sieta van Keimpema, voorzitter van de Dutch

Dairymen Board en bestuurslid van Farmers Defence Force. Van Keimpema zal niet ontkennen dat de boeren van laatstgenoemde club soms ruw in de omgang zijn. Maar in plaats van daar voortdurend op te focussen, kunnen journalisten zich ook afvragen wat daar de oorsprong van is, zegt ze in dit interview.

Sieta van Keimpema (54) loopt al zo'n twintig jaar mee in bestuurlijk boerend Nederland. Het begon met ingezonden stukken in de Leeuwarder Courant en het Fries Landbouwblad, dat inmiddels ter ziele is. Als melkveehouder in het Friese Nes stuurde ze geregeld artikelen naar kranten om haar mening te laten horen.

'Mijn stukken werden eigenlijk altijd geplaatst', zegt ze in een La Place-restaurant langs de A27. Van Keimpema is op doorreis naar Brussel waar ze de volgende dag een vergadering heeft van de European Milk Board, de koepel van twintig organisaties van melkveehouders, afkomstig uit vijftien verschillende landen. 'Het voordeel was dat ik toen nog onbekend was, ik had geen kleur.' En dan met veelbetekenende blik: 'Die heb ik nu wel.'

Nadat ze een aantal opiniestukken had gepubliceerd, werd Van Keimpema in 2001 gevraagd om een vergadering van een belangenorganisatie bij te wonen. Het was het begin van haar bestuurlijke carrière. Anno 2020 is ze een van de belangrijkste boerenleiders van het land. Naast voorzitter van de Dutch Dairymen Board (DDB), een belangenvereniging van melkveehouders, zit Van Keimpema in het bestuur van de Farmers Defence Force (FDF), de club die een jaar geleden nog niet eens bestond, maar nu niet meer weg te denken is. Belangrijkste wapenfeit: het door FDF georganiseerde boerenprotest van 1 oktober vorig jaar. In één klap stonden de boeren weer bij alle Nederlanders op de kaart. Van Keimpema: 'Ze hebben mij in het bestuur gevraagd omdat ik al twintig jaar in die slangenkuil rondloop. Ik heb ze geadviseerd om meer te vergaderen, want dat over en weer appen leidt alleen maar tot misverstanden.'

Rauwe stijl

Op het moment dat we Van Keimpema spreken, is het overleg tussen het Landbouw Collectief (waarvan FDF deel uitmaakt) en minister Schouten over de stikstofproblemen opgeschort. Reden: FDF publiceerde een dreigend persbericht waarin het de 'vleesbazen, zuivelbobo's, voerboeren en bankiers' waarschuwt om geen deal met de minister te sluiten. 'Een ieder die de sector verraadt zal dat weten', aldus het bericht (na excuses van FDF is het overleg inmiddels weer hervat).

'Hoe wij naar buiten treden, is precies zoals onze achterban het voelt', reageert Van Keimpema. 'We kunnen wel opeens heel ambtelijk gaan communiceren, maar dan doen we geen recht aan onszelf en aan onze achterban. We hebben nu eenmaal een rauwe stijl. Voor de DDB schrijf ik heel andere teksten dan voor FDF.'

Toch is er volgens Van Keimpema geen sprake van een bewuste communicatiestrategie. 'Dit is gewoon hoe we zijn, een groep van grotendeels onervaren bestuurders die zich via WhatsApp en Facebook hebben verenigd. En die een stijl hanteert die de achterban aanspreekt.'

Die stijl wordt in de media vaak omschreven als radicaal en militant. Daar stoort Van Keimpema zich aan. 'Want veel verder dan dat komen journalisten niet. Terwijl ik zo graag zou zien dat ze zich verdiepen in waar dat rauwe vandaan komt.'

Het is een opeenstapeling van feiten die maakt dat boeren zich stevast speelbal van politiek Den Haag hebben gevoeld, legt Van Keimpema uit. Eerst zorgde het einde van de melkquotering in 2015 voor grote onrust, in 2018 kwam daar het fosfaatquotum bovenop, een jaar later gevolgd door de stikstofcrisis. 'Bij het fosfaat heeft het kabinet met de melkfabrieken afgesproken dat zij de boetes inden. Veel boeren zijn daardoor in de financiële problemen gekomen, een van de redenen waarom ze nu zo fel zijn over deals met de melkcoöperaties. Maar ik lees daar nooit iets over.'

Een ander pijnpunt van veel boeren is de zogeheten kalverfraude, twee jaar geleden. Van Keimpema: 'De minister heeft de boeren toen verschrikkelijk beledigd door ze massaal van fraude te beschuldigen. [Later](#) bleek het niet meer dan een storm in een glas water te zijn. De minister zei spijt

te hebben dat ze het woord fraude had gebruikt, maar de boeren hebben nooit excuses gekregen. Dat voelen ze nog altijd en ook dat is een reden waarom we nu zo fel zijn.'

Tekst loopt door onder de foto.

Anti-NOS-stemming

‘NOS = Fake News’. Tijdens een live uitzending vanaf het Media Park in Hilversum, op 18 december, plakten demonstrerende boeren een sticker met deze tekst op de jas van NOS-verslaggever Edwin van den Berg. Van Keimpema: ‘Veel boeren vinden dat de NOS en andere media hen nogal eendimensionaal neerzetten als milieuvuilers, er ontstond een behoorlijke anti-NOS-stemming onder onze achterban.’

Op uitnodiging van de NOS gingen Van Keimpema en haar collega-bestuurder Jeroen van Maanen langs op de redactie. ‘We hebben daar met een hele club journalisten gesproken die allemaal vragen voor ons hadden. Het ging er soms pittig aan toe, maar het was een goed gesprek. We hebben nu een vaste contactpersoon met wie de lijnen kort zijn.’

Van Keimpema vertelt dat ze de vorige dag nog contact had met de NOS. In een stuk op de site stond dat FDF de actie in Groningen had georganiseerd waarbij boeren de deuren van het provinciehuis forceerden. ‘Dat was een actie van LTO, dus dat meldden we bij de NOS, waarna het bericht werd gewijzigd.’

Is ze anders over de NOS gaan denken, nu de lijnen zo kort zijn en ze de journalisten beter heeft leren kennen? Met andere woorden, staat Van Keimpema nog steeds achter de uitspraak op de stickers, dat NOS fake news maakt? ‘Ik denk niet dat alles wat ze maken fake is, maar ik weet ook zeker dat niet alle berichten kloppen. Ze gaan te snel mee in hypes, terwijl je die race nooit kunt winnen van de sociale media. Laat de NOS zich maar meer met achtergrondverhalen gaan bezighouden.’

RIVM

Gevraagd of ze denkt dat sommige journalisten kwade opzet in de zin hebben, moet Van Keimpema even nadenken. ‘Dat weet ik niet, maar niet alle nieuwsberichten zijn koosjer. Waarom zijn de NOS en andere media bijvoorbeeld niet veel kritischer richting het RIVM? Tot voor kort weigerde het RIVM om openheid van zaken te geven over de manier waarop ze hun stikstofmetingen doen. Pas onder grote druk en na een rechtszaak heeft het RIVM nu de onderliggende [data](#) vrijgegeven. Het is niet de NOS die daarvoor heeft gezorgd.’

Van Keimpema is blij dat onderzoeksjournalist [Geesje Rotgers](#) (onder meer verbonden aan de Stichting Agri Facts) zich samen met een aantal experts op de data heeft gestort. ‘Ik hoop dat eindelijk duidelijk wordt dat de stikstof-normen van de overheid gewoon niet realistisch zijn.’ Zelf boeren Van Keimpema en haar man niet meer. Na een conflict met FrieslandCampina kwam haar bedrijf in de zogeheten ‘melkweigering’ terecht, waarna ze haar koeien gedwongen moest verkopen, een feit dat via John Schoorl naar buiten kwam. De Volkskrant-journalist portretteerde haar voor het [interviewnummer](#) van het magazine dat in december 2019 verscheen. ‘Ik had al eens eerder in vertrouwen aan een journalist van vakblad Boerderij verteld dat ik een conflict met FrieslandCampina had. Ik wilde absoluut niet dat daarover gepubliceerd werd. Op de dag dat Schoorl bij ons kwam, stuurde [Boerderij](#) ons een mail dat ze tóch gingen publiceren. Dat zat mijn man zo hoog dat hij het Schoorl al op de parkeerplaats vertelde. Ik snap dat Schoorl dat graag wilde publiceren, want daar ben je journalist voor. We hebben daar toen over gesproken en hij is daar netjes mee omgegaan. Ik kreeg de tekst vooraf ook nog even te lezen. Of het een goed portret van me was? Jawel, ik herkende mezelf wel in dat verhaal.’

De lessen voor de pers van Sieta van Keimpema

- Verdiep je beter in de achtergrond van de boeren. Dat ze boos zijn en dat sommige boeren er een rauwe manier van communiceren op na houden, heeft verschillende redenen.
- Probeer niet mee te gaan in hypes op sociale media, maar probeer je te focussen op verdieping en achtergrond.
- Wees kritischer op instanties als het RIVM.

Het mediagebruik van Sieta van Keimpema

- Kranten: 'De Leeuwarder Courant en het FD. Van de rest van de kranten scan ik de websites.'
- Vakpers: 'Boerderij, maar daar gaat het ook veel over meningen. Over verdieping en de laatste wetenschappelijke inzichten lees ik V-focus.'
- Televisie: 'Ik probeer altijd het RTL Nieuws of Achtuurjournaal mee te pikken.'

Bekijk meer van

[SIETA KEIMPEMANOS JOURNAALNEPNIEUWSFARMERS DEFENCE FORCE](#)

Lees ook deze artikelen

- ['Neem de tijd om rustig de achtergronden van een nieuwsfeit te belichten'](#)
- [NPO verbetert calamiteitenrespons](#)